

Șansa euro, între devalorizare și... moneda de aur

Soluția viabilă pentru salvarea euro - potrivit lui Jeremy Siegel editorialistul prestigioasei publicații Financial Times, profesor de finanțe în cadrul Wharton School of the University of Pennsylvania - este devalorizarea monedei unice, singura cale care ar regla decalajele de competitivitate dintre Portugalia, Italia, Irlanda, Grecia și Spania și statele din nordul Europei. Siegel este convins că problema reală a zonei euro a început atunci când Grecia a intrat în această comunitate, iar riscurile au fost preluate de Germania; în acea perioadă, capitalurile au inundat economia elenă, care aducea randamente mai mari în condiții de risc considerate similare celor ale economiei germane. Asta a determinat, din păcate, o umflare a costului forței de muncă mult dincolo de orice limită a competitivității. Iar sindicatele, care au început să se raporteze la nivelul salariilor germane, au avut un rol major în umflarea nesustenabilă a salariilor. "Istoria, mai susține finanțistul american, arată însă că "Internal devaluation" - măsurile de reducere a salariilor pentru recâștigarea competitivității - necesită reduceri atât de mare încât sunt aproape

imposibil de implementat,

din cauza populației care s-ar opune, și are de regulă

efecte contrare scopului urmărit, alimentând procesul de adâncire a crizei". Așadar, singura alternativă viabilă prin care Europa poate rezolva cu adevărat problema cu care se confruntă acum, este devalorizarea monedei - sau "external devaluation". Prin asta, toți cetățenii zonei euro vor suferi într-o primă fază reducerea valorii reale a veniturilor lor, euro având o putere de cumpărare din ce în ce mai redusă. Tot pe bătrânul continent, dar oarecum mai departe de zona euro, Parlamentul din Elveția a început de curând dezbaterile cu privire la proiectul introducerii în țară a unei monede paralele - francul de aur. Apariția acestuia ar proteja economia elvețiană de criza financiară prin care trec mai toate țările din zona euro. Astfel, o monedă din aur va valora 5 franci care sunt acum în circulație sau 5,3 dolari. Inițiativa de a introduce francul din aur aparține celui mai mare partid din țară, Partidul Popular Elvețian, care susține în politica sa populismul de "dreapta". Și peste Ocean, în unele

state din SUA se folosesc din nou monede din aur, la cumpărături. Sigur, cardul cu dolari rămâne imbatabil. Moneda de aur este mai mult o ambiție a câtorva state, care s-au cam săturat de criză și vor să se întoarcă la etalonul de aur. Utah a fost primul stat care a recunoscut în 2011, la 40 de ani de când americanii au abolit paritatea aur-dolar, monedele de aur și argint emise de Trezoreria americană ca mijloc de plată. Între timp, și Carolina de Sud a încercat să adopte un astfel de proiect. Printre susținătorii teoriei metaliste se află și regretatul academician Anghel Rugină, care, la începutul anilor '90, a pledat pentru introducerea în România a "leului de argint". El vedea în această soluție șansa de refacere și stabilizare economică, monetară și financiară a țării. Concret, Rugină propunea ca pe moneda de 1 leu să se pună o cantitate de argint, fapt care ar fi dus la stabilitate, iar singura grijă a BNR ar fi fost să facă leul de argint convertibil

Dan Marian

